

BOBIK

Spośród bobowatych grubonasiennych jest to gatunek o największym potencjale plonotwórczym, ma on jednak duże wymagania uprawowe i potrzebuje znacznej ilości opadów w okresie wegetacji. Wytwarza głęboki system korzeniowy, który umożliwia pobieranie składników pokarmowych z głębszych warstw gleby. Resztki poźniwe charakteryzują się dużą zawartością składników pokarmowych i dzięki temu bobik jest wartościowym przedplonem dla roślin następczych, zwłaszcza zbożowych. Jednak z uwagi na spore wymagania znaczenie bobiku jest raczej umiarkowane. Obecnie w Krajowym rejestrze znajduje się 9 odmian, trzy odmiany niesamokończące o niskiej zawartości tanin, pięć odmian niesamokończących o znacznej zawartości związków antyżywnościowych i jedna odmiana samokończąca wysokotaninowa.

W opracowaniu ujęta jest także odmiana Amigo, która została skreślona z KR, ale była w tym roku badana. Rośliny odmian niskotaninowych cechują się kwiatami całkowicie białymi, natomiast odmiany taninowe mają kwiaty białe z wyraźną czarną, melaninową plamką. W badaniach w roku 2022 uczestniczyło 10 odmian, dziewięć odmian z KR i jedna odmiana CCA.

W opracowaniu ujęta jest odmiana Amigo. Uzyskano w tym roku nieco słabsze plony niż w latach poprzednich, najlepiej plonującymi były Trumpet, Fanfare i Capri.

Tabela 1. BOBIK. Rok zbioru: 2022.

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do KR w Polsce	Adres jednostki zachowującej odmianę a w przypadku odmiany zagranicznej – pełnomocnika w Polsce
1	2	3	4
1	ALBUS *	2002	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce
2	AMIGO *#	2016	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce
3	FERNANDO *	2016	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce
4	DOMINO	2020	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce
5	TRUMPET	CCA	Saaten –Union Polska sp. z o.o., ul. Staszewska 70, 62-100 Wągrowiec
6	BOBAS *	2002	DANKO Hodowla Roślin sp. zo.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
7	FANFARE	2017	Saaten –Union Polska sp. z o.o., ul. Staszewska 70, 62-100 Wągrowiec
8	APOLLO	2018	Saaten –Union Polska sp. z o.o., ul. Staszewska 70, 62-100 Wągrowiec
9	CAPRI	2018	Saaten –Union Polska sp. z o.o., ul. Staszewska 70, 62-100 Wągrowiec
10	GRANIT *	2006	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce

„* „ - odmiana chroniona krajowym wyłącznym prawem hodowcy

„# „ - odmiana skreślona z KR

Tabela 2. BOBIK. Warunki polowe doświadczenia. Rok zbioru 2022.

Miejscowość	Kawęczyn (pole Radzików)	Czesławice	Sulejów
Powiat	Warszawa Zachód	Chełm	Piotrków Trybunalski
Kompleks rolniczej przydatności gleby	4	2	5
Klasa bonitacyjna gleby	III b	II a	III b
pH gleby w <i>KCl</i>	6,4	6,0	6,5
Przedplon	Pszenica jara	Pszenica jara	Kukurydza
Data siewu (dzień, m-c, rok)	29.03.2022	12.04.2022	25.03.2022
Obsada (szt. /m ²)	niesamokończące-50, samokończące -70	niesamokończące-50, samokończące -70	niesamokończące-50, samokończące -70
Data zbioru (dzień, m-c, rok)	05.08.2022	22.08.2022	18.08.2022
Środki ochrony roślin			
N (kg / ha)	30	32	38
P ₂ O ₅ (kg / ha)	30	22,5	40
K ₂ O (kg / ha)	45	45	60
Nitragina	Nitragina	Nitragina	Nitragina
Zaprawa nasienna (nazwa)	Gizmo 060FS	Gizmo 060FS	Gizmo 060FS
Herbicyd (nazwa, dawka / ha)	Boxer 800EC 3,5l/ha	Bandur 60SL 2,0/ha Labrador 2,0 l/ha	Wing P462,5EC 2,5+ Boxer 800EC 1,0 l/ha Corum 502,4 SL 1,2 l/ha

Tabela 3. BOBIK. Wyniki ogólne doświadczenia. Rok zbioru 2022.

Lp.	Cecha	Kawęczyn	Czesławice	Sulejów
1	Pełnia wschodów (data: dzień, m-c)	26.04	27.04	22.04
2	Ocena wschodów (skala 9 ⁰)	8,6	8,9	8,3
3	Początek kwitnienia (dzień, m-c)	02.06	07.06	01.06
4	Ocena stanu ogólnego (skala 9 ⁰)	8,1	8,9	8,0
5	Wysokość roślin (cm)	111	96	122
6	Wyleganie przed zbiorem (skala 9 ⁰)	8,9	9,0	8,2
7	Dojrzałość techniczna (dzień, m-c)	29.07	03.08	23.07
8	Równomierność dojrzewania (skala 9 ⁰)	8,3	9,0	7,5
9	Masa 1000 nasion (g)	523,3	490,2	477,2
10	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	17,1	13,0	14,2
11	Plon nasion (dt/ha)	42,7	23,8	36,4

Tabela 4. BOBIK. Plon nasion w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru 2022.

Lp.	Odmiana	Kawęczyn	Czesławice	Sulejów
Wzorzec dt/ha		<u>42,7</u>	<u>23,8</u>	<u>36,4</u>
<i>niskotaninowe niesamokończące</i>				
1	Albus	100	80	98
2	Amigo	105	81	96
3	Fernando	92	72	100
4	Domino	106	99	99
5	Trumpet	125	137	110
<i>wysokotaninowe niesamokończące</i>				
6	Bobas	99	93	97
7	Fanfare	99	129	106
8	Apollo	91	108	96
9	Capri	99	115	103
<i>wysokotaninowe samokończące</i>				
10	Granit	84	87	95

Tabela 5. BOBIK. Plon nasion w % wzorca. Lata zbioru 2022, 2021, 2020.

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do K R Odmian w Polsce	Pochodzenie	Plon nasion w % wzorca				
				2022	2021	2020	2021-2022	2020-2022
Wzorzec dt/ha				<u>34,3</u>	<u>42,1</u>	<u>50,2</u>	<u>38,2</u>	<u>42,2</u>
<i>niskotaninowe niesamokończące</i>								
1	Albus	2002	PL	95	97	100	96	97
2	Amigo	2016	PL	96	98	96	97	97
3	Fernando	2016	PL	90	101	96	96	96
4	Domino	2019	PL	102	90	98	95	97
5	Trumpet	CCA	SL	122	107	-	114	-
<i>wysokotaninowe niesamokończące</i>								
6	Bobas	2002	PL	97	106	97	102	100
7	Fanfare	2017	DE	108	99	99	103	102
8	Apollo	2018	DE	97	102	112	99	104
9	Capri	2018	DE	104	105	119	104	110
<i>wysokotaninowe samokończące</i>								
10	Granit	2006	PL	89	95	92	92	92